

Sygn. akt V AGa 44/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wiesława Namirska
Sędziowie:	SA Zofia Kołaczyk SA Aleksandra Janas (spr.)
Protokolant:	Diana Pantuchowicz

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2018 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko (...)w R.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 20 kwietnia 2016 r., sygn. akt X GC 365/15

1. prostując oznaczenie powódki jako (...)Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S.", zmienia zaskarżony wyrok:

- w punkcie 1 i 2 o tyle, że zasądzoną w punkcie 1 kwotę 66.690,23 złote podwyższa do kwoty 80.000 (osiemdziesiąt tysięcy) złotych,
- w punkcie 3 o tyle, że zasądzoną tam kwotę kosztów procesu w wysokości 5.785,86 złotych podwyższa do kwoty 7.617 (siedem tysięcy sześćset siedemnaście) złotych;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 7.866 (siedem tysięcy osiemset sześćdziesiąt sześć) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego i zażaleniowego.

SSA Zofia Kołaczyk	SSA Wiesława Namirska	SSA Aleksandra Janas
--------------------	-----------------------	----------------------

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) w R. kwoty 80.000zł z odsetkami ustawowymi od 1 marca 2012r. i kosztami procesu. Dochodzona kwota stanowiła część wynagrodzenia za wykonane roboty budowlane, polegające na przebudowie i remoncie krytej pływalni, a wynikające z faktury VAT nr (...). Faktura ta opiewała na kwotę 709.548zł brutto, a pozwana nie zapłaciła należności w wysokości 210.674,48zł, co do której nieskutecznie podniosła zarzut potrącenia, obejmujący łącznie kwotę 571.373,18zł. Powódka podała też, że w postępowaniu toczącym się pod sygnaturą X GC 289/13 dochodziła z tego tytułu kwoty 51.000zł i jej roszczenie zostało uwzględnione. Dodatkowo wywozowała, że wprawdzie z opinii biegłego sporządzonej we wskazanym wyżej postępowaniu wynikało, że nie wykonała ona prac o łącznej wartości 92.984,25zł, to jednak okoliczność ta nie jest prawdziwa ponieważ wykonanie prac w całości zostało potwierdzone w dokumentach odbiorowych. Na tej podstawie powódka wystawiła trzy faktury VAT obejmujące całość wynagrodzenia za wykonane prace, co odpowiada kwocie przewidzianej w umowie stron, to jest 863.421,65zł netto (1.062.008,63zł brutto). Niezależnie od powyższego powódka zakwestionowała prawidłowość umocowania osoby, która przy zawieraniu umowy działała imieniem pozwanej.

W odpowiedzi na pozew pozwana domagała się oddalenia powództwa i zasądzenia kosztów procesu.

Wyrokiem z 20 kwietnia 2016r. Sąd Okręgowy w Gliwicach zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 66.690,23zł z ustawowymi odsetkami od 1 marca 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r., oddalił powództwo w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach procesu w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5.785,86zł. Rozstrzygając ustalił, że w dniu 13 czerwca 2011 r. w wyniku postępowania przetargowego strony postępowania zawarły umowę o roboty budowlane, w ramach której powódka zobowiązała się do wykonania przebudowy i remontu krytej pływalni pozwanej w R. za kwotę 1.062.008,63zł, stanowiącą wartość robót koniecznych do wykonania. Zgodnie z § 2 umowy wynagrodzenie ustalono na kwotę 1.062 008.63zł brutto (863.421,65zł netto), natomiast w § 2 pkt 4 umowy strony uzgodniły, że w przypadku zmniejszenia zakresu prac wykonawca otrzyma należność za faktycznie wykonany zakres robót. Sąd Okręgowy ustalił również, że za wykonane prace powódka wystawiła faktury VAT nr (...) na kwotę 245.832,01zł, nr (...) na kwotę 106.627,81zł oraz nr (...) na kwotę 709.548,81zł, z dnia 30 stycznia 2012r. z terminem zapłaty do 29 lutego 2012 r., z której do zapłaty pozostało 210.674,48zł. Łączna wartość faktur VAT to kwota 1.062.008,63zł, odpowiadająca wynagrodzeniu przewidzianemu w umowie. W sprawie niespornym było, że dalsza kwota wynikająca z ostatniej z faktur VAT w wysokości 51.000zł została przez pozwaną zapłacona. Przywołując treść opinii biegłego sporządzonej w innej toczącej się pomiędzy stronami sprawie, a dotyczącej rozliczenia omawianej inwestycji wskazał, że powódka nie wykonała robót o łącznej wartości 92.984,52zł. Sąd Okręgowy stanął też na stanowisku, że podpisanie protokołów odbioru nie czyni niedopuszczalnym określenia rzeczywistej wartości wykonanych prac. Stwierdził też, że skoro powódka ustalała co do wartości prac niewykonanych nie kwestionowała i sama powoływała się na dowód z tej opinii, przy dokonywaniu oceny wartości faktycznie wykonanych prac opinia ta winna być uwzględniona. Wskazał też Sąd Okręgowy, że protokół końcowy z dnia 27 stycznia 2012r., odmiennie niż częściowe protokoły odbioru robót, nie określał wartości wykonanych prac. Ostatecznie zatem uznał, że należna do zapłaty kwota powinna zostać pomniejszona o 92.984,52zł, zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 4 umowy. Z tej przyczyny na podstawie art. 647 k.c. uwzględnił żądanie powódki do kwoty 66.690,23zł (powołując się na błąd rachunkowy wskazał, że prawidłowo wyliczone wynagrodzenie wynosi 66.689,96zł), a w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Dodatkowo wskazał, że skuteczność zawarcia umowy stron stanowiącej źródło zobowiązania była już przedmiotem oceny w sprawie o sygnaturze X GC 289/13, wobec czego, stosownie do art.365 k.p.c., w niniejszym postępowaniu pozostaje związany tą oceną, tym bardziej, że powódka nie oferowała nowych argumentów w tym zakresie, a pozwana w ogóle zarzutu związanego z tym zagadnieniem nie podnosiła. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art.481 k.c., wskazując, że termin wymagalności roszczenia był bezsporny, a o kosztach procesu – na podstawie art.100 k.p.c.

Z apelacją od opisanego wyroku wystąpiła powódka, która zakwestionowała rozstrzygnięcie w zakresie oddalenia powództwa, to jest co do kwoty 13.309,77zł oraz co do kosztów procesu. Zarzuciła naruszenie art.647 k.c. poprzez przyjęcie, że nie przysługuje jej wynagrodzenie także w tej wysokości za wykonane roboty budowlane. Wprawdzie powódka nie podniosła wprost zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, ale uzasadniając swe stanowisko konsekwentnie wywodziła, że wykonała w całości roboty objęte umową i na poparcie tego twierdzenia powoływała się na zgromadzone w sprawie dowody. Dodatkowo argumentowała, że nawet gdyby sytuacja przedstawiała się odmiennie, to i tak, z uwagi na treść łączącej strony umowy oraz gotowość do realizacji przewidzianych prac w pełnym zakresie, zachowała prawo do wynagrodzenia w wysokości określonej umową. W oparciu o te zarzuty wniosła o uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu w kwocie 7.617zł, wniosła nadto o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego oraz kosztów postępowania zażaleniowego, które toczyło się po wydaniu zaskarżonego wyroku.

Pozwana nie odniosła się do apelacji.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje.

Ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego są prawidłowe poza tą ich częścią, w której wskazuje się, że powódka nie wykonała w całości robót przewidzianych umową. Stanowisko swoje w tej materii Sąd Okręgowy oparł na opinii biegłego sporządzonej w innej sprawie toczącej się z udziałem tych samych stron i mającej za przedmiot tę samą inwestycję. Podkreślenia jednak wymaga, że powódka nie godziła się z wnioskami opinii o tym, że część robót nie została zrealizowana, nie były one jednak przedmiotem szczegółowych rozważań Sądu w postępowaniu, w którym dowód ten sporządzono, gdyż okazało się to zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy – ponieważ powódka dochodziła jedynie części należnego jej wynagrodzenia przewidzianego umową stron (51.000zł z pozostałej do zapłaty z tego tytułu kwoty 210.674,48zł), Sąd Okręgowy orzekając w sprawie X GC 289/13 stwierdził jedynie, że bezprzedmiotowym było analizowanie czy niewykonanie przez powódkę robót o wartości 92.984,25zł było spowodowane winą pozwanej czy też nie. Z drugiej strony należy mieć na uwadze, że zaoferowane przez powódkę dowody w postaci protokołów odbiorowych, w tym zwłaszcza z 17 stycznia 2012r., zeznań świadków L. S. i C. R., ale także oświadczenia pozwanej o potrąceniu swej wierzytelności z wierzytelnością z tytułu wynagrodzenia w pełnej kwocie (co we wskazanym wyżej postępowaniu oceniono jako nieskuteczne) przemawia za przyjęciem, że powódka wykonała opisane w umowie roboty w pełnym zakresie. Sama pozwana nie twierdziła, że prace, za które powódka żąda zapłaty nie zostały wykonane, jej zarzuty były ogólnikowe i odnosiły się głównie do potrzeby wykonania i wartości prac dodatkowych, co w ogóle nie było przedmiotem niniejszego postępowania. Podkreślenia wymaga również, że pozwana, która złożyła oświadczenie woli o dokonaniu potrącenia, przyznając w ten sposób fakt istnienia wierzytelności, nie uchyliła się od związanych z tym oświadczeniem skutków prawnych, do czego była uprawniona stosownie do przepisów o wadach oświadczeń woli. Odmiennie niż uznał Sąd Okręgowy, nie ma też znaczenia, że protokół odbioru końcowego z 27 stycznia 2012r. nie określał wartości poszczególnych prac, skoro odwoływał się on do samej umowy, a z jego treści nie wynika by część robót pozostała nie wykonana. Poszczególne prace i ich wartość zostały zresztą wskazane w załącznikach do protokołów dokumentujących odbiory częściowe, które sporządzono z udziałem obu stron i których prawdziwości nie podważono.

Ostatecznie zatem Sąd Apelacyjny akceptuje i przyjmuje za własne ustalenia Sądu Okręgowego ze wskazaną wyżej zmianą.

W świetle tych ustaleń żądanie pozwu znajdowało oparcie w art.647 k.c. Powódka dochodziła bowiem części wynagrodzenia należnego jej na podstawie umowy stron, a objętego fakturą VAT nr (...), opiewającą na kwotę 709.548,81zł. Ponieważ do zapłaty pozostawała jeszcze należność w wysokości 210.674,48zł, a po odliczeniu zasądzonej wyrokiem wydanym w sprawie X GC 289/13 i zapłaconej przez pozwaną kwoty 51.000zł – 159.674,48zł, powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Na marginesie jedynie godzi się zauważyć, że pozwana nie wykazała, by ewentualne zmniejszenie robót zostało spowodowane okolicznościami, których nie zawiniła, stąd, nawet gdyby przyjąć, że powódka faktycznie nie w pełni

wykonała swoje obowiązki, i tak na podstawie § 2 pkt 4 umowy, zachowałyby prawo do pełnego wynagrodzenia. Umknęło uwadze Sądu Okręgowego, że wynagrodzenie za roboty faktycznie wykonane, a nie za całość prac przewidzianych umową, należało się powódce tylko w tych wypadkach, w których zmniejszenie ich zakresu nastąpiło z przyczyn przez pozwaną niezawinionych.

Z podanych względów Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art.386 § 1 k.p.c. w ten sposób, że powództwo uwzględnił w całości. Zrodziło to także konieczność zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu – podstawę jego wydania stanowił art.98 k.p.c., a zasądzona kwota odpowiada poniesionym przez powódkę kosztom (4.000zł tytułem opłaty od pozwu oraz 3.617zł tytułem wynagrodzenia jej pełnomocnika). Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego i zażaleniowego zapadło w oparciu o art.98 k.p.c. w związku z art.108 § 1 k.p.c. Na zasądzoną kwotę 7.866zł złożyły się: opłata od apelacji (660zł), koszt zastępstwa prawnego w postępowaniu zażaleniowym w wysokości 3.600zł, stosownie do § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust.2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz.1804) oraz koszt zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym w wysokości 3.600zł, obliczony na podstawie § 2 pkt 5 w związku z § 10 ust.1 pkt 2 tego Rozporządzenia w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia zażalenia i apelacji.

Ponadto, na podstawie art.350 § 3 k.p.c. w związku z art.391 § 1 k.p.c., na wniosek powódki sprostowano jej firmę zawartą w zaskarżonym wyroku.

SSA Zofia Kołaczyk SSA Wiesława Namirska SSA Aleksandra Janas